

Provkonstruktion

Det här provet syftar till att bedöma elevernas kunskaper om väder och klimat samt deras förmåga att använda geografiska begrepp och resonera kring olika klimatfenomen och deras konsekvenser. Provet är anpassat för årskurs 7 och är utformat som ett skriftligt prov som kan användas som ett diagnostiskt eller avslutande moment i undervisningen.

Årskurs: Åk 7

Ämne: Geografi

Tema: Väder och klimat

Provet kan anpassas för elever med särskilt stöd genom att erbjuda mer vägledande frågor eller delvis muntliga inslag.

Syfte

Syftet med provet är att eleverna ska visa förståelse för grundläggande begrepp inom väder och klimat, kunna skilja mellan dessa och beskriva faktorer som påverkar klimatet i olika delar av världen. Eleverna ska också kunna resonera om hur klimatförändringar påverkar samhället och naturen, samt använda geografiska begrepp korrekt i sina svar. Provet kopplar till centralt innehåll i geografi för årskurs 7 enligt Lgr22.

Centralt innehåll	Betygskriterium E	Betygskriterium C
Väder och klimat i olika delar av världen, deras orsaker och konsekvenser.	Eleven har grundläggande kunskaper om väder och klimat och kan ge enkla beskrivningar av orsaker och konsekvenser.	Eleven har goda kunskaper om väder och klimat och kan ge utvecklade och relativt väl underbyggda förklaringar.
Geografiska begrepp och modeller för att beskriva väder och klimat.	Eleven kan med viss hjälp använda geografiska begrepp för att beskriva väder och klimat.	Eleven kan på ett relativt väl fungerande sätt använda geografiska begrepp för att förklara samband.

[Källa: Lgr22, Geografi, Åk 7-9]

Prov

Faktafrågor

Antal poäng: 18

- Vad är skillnaden mellan väder och klimat? a) Väder är kortsiktigt, klimat är långsiktigt b) Väder är alltid kallt, klimat är varmt c) Väder och klimat är samma sak d) Klimat är bara i tropiska områden
- Vilket instrument används för att mäta temperatur? a) Barometer b) Termometer c) Hygrometer d) Anemometer
- Vad kallas det när solens energi värmer jordens yta? a) Fotosyntes b) Värmeledning c) Solinstrålning d) Konvektion
- Vilken av följande faktorer påverkar klimatet mest? a) Jordens lutning b) Jordens rotation c) Antalet vulkaner d) Människors kläder
- Vad mäts nederbörd i? a) Millimeter b) Celsius c) Kilometer d) Meter per sekund
- Vilken vindtyp är vanlig vid ekvatorn? a) Passadvindar b) Monsunvindar c) Polära vindar d) Föhnvindar
- Vad är ett klimatdiagram? a) En karta över väderstationer b) En graf som visar temperatur och nederbörd över året c) En tabell med väderprognoser d) En bild på moln
- Vad innebär begreppet "växthuseffekten"? a) Att växter växer bättre inomhus b) Att atmosfären håller kvar värme runt jorden c) Att det alltid är varmt i växthus d) Att solen går ner senare på sommaren
- Vilket klimat har Sverige? a) Tropiskt klimat b) Polarklimat c) Tempererat klimat d) Ökenklimat
- Vad är orsaken till monsunvindar? a) Skillnad i tryck mellan land och hav b) Vulkanutbrott c) Jordbävningar d) Vattenånga i luften
- Vad kallas den vind som blåser från land ut mot havet på natten? a) Landbris b) Sjöbris c) Passadvind d) Monsun
- Vilket fenomen beskrivs av begreppet "El Niño"? a) En kall havsström i Atlanten b) En period med varmare havsvatten i Stilla havet c) En typ av storm i Karibien d) En snöstorm i Europa
- Vad är nederbörd? a) Regn, snö, hagel eller duggregn som faller från himlen b) Vindar som blåser starkt c) Lufttemperaturen vid marknivå d) Moln som flyttar sig
- Vad kallas den nederbörd som faller från moln i form av små iskristaller? a) Duggregn b) Hagel c) Snö d) Dimma
- Hur påverkar höjd över havet klimatet? a) Ju högre upp, desto varmare blir det b) Ju högre upp, desto kallare blir det c) Höjd påverkar inte klimatet d) Ju högre upp, desto fuktigare blir det
- Vad är årsmedeltemperatur? a) Den högsta temperaturen under ett år b) Den lägsta temperaturen under ett år c) Medelvärdet av temperaturer under ett år d) Temperatur vid midnatt
- Vad är en väderprognos? a) En förutsägelse om vädret framtiden b) Ett historiskt dokument c) En typ av klimat d) En karta över jordens klimat
- Vilken av följande är en konsekvens av klimatförändringar? a) Stabilare vädermönster b) Färre extremväder c) Højning av havsnivåer d) Mindre nederbörd överallt

Ordkollen

Antal poäng: 12

Beskrivning: Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

Ord	1	2	3
Klimat	Det väder som är just nu	Väder under en längre tid	Väder som bara är på sommaren
Väder	Temperatur under en dag	Luftens tillstånd just nu	Moln som rör sig
Passadvind	En vind som blåser mot ekvatorn	En vind som blåser bort från ekvatorn	En vind som blåser i bergen
Monsun	En regnperiod som varar flera månader	En varm vind från havet	En kall vind från bergen
Termometer	Ett instrument som mäter luftfuktighet	Ett instrument som mäter temperatur	Ett instrument som mäter tryck
Nederbörd	Allt vatten som faller från himlen	Vatten i sjöar	Vatten under marken
Växthuseffekt	Värme som hålls kvar i atmosfären	En slags växt	Ett växthus i trädgården
Temperatur	Hur varmt eller kallt det är	Hur mycket det blåser	Hur mycket det regnar
Klimatzon	Ett område med liknande klimat	Ett område med mycket sol	Ett område utan väder
El Niño	En storm i Atlanten	En varm havsström i Stilla havet	En kall vind från polerna
Landbris	Vind från havet in mot land	Vind från land ut mot havet	Vind som blåser i bergen
Fönvind	Vind som blåser ned för en bergssida	Vind som alltid är kall	Vind som blåser snabbt över havet

Resonerande frågor

Antal poäng: 20

Beskrivning: Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva dina

svar på baksidan.

- Förklara skillnaden mellan väder och klimat och ge exempel på hur de påverkar vår vardag.
- Beskriv hur passadvindar och monsunvindar bildas och hur de påverkar klimatet i områden där de förekommer.
- Resonera kring hur klimatförändringar kan påverka människor och djur i Sverige och i andra delar av världen.
- Beskriv vad växthuseffekten är och varför den är viktig för livet på jorden, men också vilka problem en förstärkt växthuseffekt kan skapa.
- Tänk dig att du är en klimatforskare som ska ge råd till en stad som hotas av översvämningar på grund av klimatförändringarna. Vilka åtgärder skulle du föreslå? Resonera kring för- och nackdelar med åtgärderna.

Bedömning

Totalt antal poäng: 50

Betyg	Andel rätt	Poäng
E	Minst 30 %	15
D	45 %	23
C	60 %	30
B	75 %	38
A	90 %	45

Poängfördelning: Faktafrågor och ordkollen tillsammans ger 30 poäng, medan de resonerande frågorna tillsammans ger 20 poäng. Resonerande frågor bedöms utifrån innehåll, språk och förmåga att resonera.

Tidsuppskattning: Cirka 60 minuter.

Tags: [Prov](#)